

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Lidia Mierzyńska

Protokolant: Magdalena Waligóra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 lutego 2021 r. w P.

sprawy z powództwa

(...) z siedzibą w P.

przeciwko

(...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.002,47 zł (dwa tysiące dwa złote czterdzieści siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 03 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
2. kosztami postępowania obciąża pozwanego w całości i na tej zasadzie zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.117 zł.

sędzia Lidia Mierzyńska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 16 czerwca 2020 r. powód (...) Sp. z o.o. S.K. z siedzibą w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 2.002,47 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 03 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że przedmiotem zgłoszonego w pozwie żądania jest zwrot prowizji z tytułu kredytu konsumenckiego udzielonego E. G. przez (...) S.A. Pozwany jest następcą prawnym wskazanego banku. Kredyt został spłacony przed terminem, jednak pozwany nie zwrócił konsumentowi prowizji w części wynikającej proporcjonalnie ze skrócenia okresu trwania umowy kredytu. Wierzytelność z tego tytułu powód nabył w drodze umowy cesji.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu upominawczym, pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zarzucił, że opłacona przez konsumenta prowizja ma charakter świadczenia jednorazowego i w związku z tym nie podlega zwrotowi na podstawie art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Nadto zakwestionował sposób wyliczenia dochodzonej kwoty.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 stycznia 2015 roku E. G. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu konsumenckiego nr (...) na okres od dnia 27 stycznia 2015 r. do dnia 26 stycznia 2023 r. (tj. 2.922 dni).

W związku z udzieleniem kredytu E. G. poniosła koszt prowizji bankowej w wysokości 4.243,08 zł.

W dniu 18 kwietnia 2019 r. E. G. dokonała całkowitej przedterminowej spłaty kredytu.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) S.A. z siedzibą w W..

okoliczności bezsporne, a nadto dowód: umowa o kredyt gotówkowy k. 17-19, wydruk BIK k. 20-34

Na podstawie umowy cesji z dnia 05 czerwca 2020 roku E. G. dokonała na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. S.K. z/s w P. przelewu wierzytelności przysługującej jej wobec banku w związku z umową o kredyt gotówkowy nr (...) \ (...).

dowód: umowa cesji k. 35-36,

Pismem z dnia 08 czerwca 2020 r. powód poinformował pozwanego o przelewie wierzytelności. Pismo to zawierało także wezwanie do zapłaty kwoty 2.002,47 zł tytułem zwrotu prowizji, rozliczonej w związku z wcześniejszą spłatą pożyczki.

dowód: pismo z dnia 08.06.2020 roku z wezwaniem do zapłaty – k. 37-40

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt sprawy dokumentów oraz ich kserokopii świadczących o istnieniu dokumentów źródłowych o tej samej treści. Ich wiarygodność, ani autentyczność nie były kwestionowane przez strony, również Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą prawną roszczenia powoda był art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą.

Nie budziło wątpliwości (nie kwestionował tego sam pozwany), że E. G., od której powód nabył wierzytelność o zwrot prowizji, dokonała spłaty kredytu wynikającego z zawartej z poprzednikiem prawnym pozwanego umowy z 27 stycznia 2015 r. oraz że uczyniła to 18 kwietnia 2019 r., a więc przed upływającym 26 stycznia 2023 r. terminem zapłaty. Zasadniczy spór miał natomiast charakter prawny i sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy uiszczona przy zawarciu umowy prowizja w kwocie 4.243,08 zł stanowiła koszt dotyczący okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy w rozumieniu cytowanego wyżej przepisu.

Należy zwrócić uwagę, że art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim został wprowadzony do polskiego porządku prawnego w ramach implementacji art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG. Zgodnie z tym zapisem dyrektywy konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 11 września 2019 roku w sprawie C-383/18 potwierdził, że kluczowe znaczenie z punktu widzenia wykładni art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim ma art. 16 ust. 1

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE.L z 2008 roku, Nr 133, s.66), który należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta, a zatem także prowizję. Jeśli chodzi o cel dyrektywy 2008/48, to zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału polega on na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, opartym na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca. Ochronę tę ma gwarantować art. 22 ust. 3 dyrektywy 2008/48 zobowiązujący państwa członkowskie do zapewnienia, aby przepisy, które przyjmują one w celu wykonania dyrektywy, nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów. Skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby ograniczenie kosztów kredytu mogło ograniczyć się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, ponieważ ich wysokość i podział są określane jednostronnie przez bank, a rozliczenie może obejmować pewną marżę zysku. Nadto Trybunał wskazał także, że ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy, pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy.

Kompetencja do dokonania przez TSUE wiążącej wykładni omawianej dyrektywy wynika z treści art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004r., Nr 90, poz. 864). Zgodnie z jego treścią Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym o wykładni traktatów oraz o ważności wykładni aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, co oznacza, że dokonana przez Trybunał wykładnia wspomnianych aktów ma charakter wiążący. Jeśli zatem Trybunał Sprawiedliwości dokonał wykładni konkretnego przepisu prawa unijnego, przesądzając, który z dwóch lub więcej potencjalnie wchodzących w grę sposobów rozumienia tego przepisu uważa za prawidłowy, to taki sam sposób interpretacji powinien być przyjmowany później w wydawanych wyrokach Sądów krajowych, w których znajdzie zastosowanie ten przepis.

W związku z powyższym Sąd nie zgadza się z zaprezentowanym przez stronę pozwaną stanowiskiem, iż orzeczenie TSUE wydane na podstawie art. 267 TFUE wiąże tylko w sprawie, w której sąd zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego.

Przywołać należy także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2019 roku w sprawie III CZP 45/19, w której przedstawiono jednoznaczne stanowisko co do charakteru prowizji, wskazując, że przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu. Zwrot kosztów o których mowa w art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim obejmuje także zwrot prowizji uiszczonej przez konsumenta w związku z zawarciem umowy kredytu. Zwrócić należy uwagę, że przepis ten posługuje się pojęciem całkowitych kosztów kredytu. Odnosi się on zatem do wszelkich kosztów, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z zawarciem umowy kredytowej, nie wprowadzając w tym zakresie żadnego zróżnicowania, czy też wyłączenia.

Wobec powyższego niezasadny jest zarzut strony pozwanej, iż obniżenie całkowitego kosztu kredytu przy jego wcześniejszej spłacie nie obejmuje prowizji z tytułu udzielenia kredytu, który jest kosztem jednorazowym i którego wysokość nie jest uzależniona od długości okresu kredytowania. W ocenie Sądu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów, niezależnie od ich charakteru i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione, z tym że obniżenie to ma charakter proporcjonalny tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.

Tym samym w realiach rozpoznawanej sprawy strona powodowa miała prawo żądać zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu, proporcjonalnie do okresu od dnia spłaty kredytu do dnia spłaty pierwotnie ustalonych w umowie.

Powód, w drodze umowy przelewu wierzytelności zawartej tytułem jej sprzedaży, nabył od konsumenta, zgodnie z art. 509 § 1 k.c., przysługującą mu wierzytelność o zwrot prowizji. Uprawnienie to przysługiwało konsumentowi na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, co skutkowało możliwością dochodzenia tego roszczenia w niniejszym procesie w tym samym zakresie, w jakim przysługiwało ono przedtem konsumentowi.

W ocenie Sądu zwrot pobranej przez pozwanego prowizji powinien być obliczony proporcjonalnie, w stosunku do pierwotnie obowiązującego okresu kredytowania oraz okresu faktycznego trwania umowy.

Sąd aprobuje sposób wyliczenia prowizji zaprezentowany przez stronę powodową. Przedstawiona przez powoda metoda wyliczenia zwrotu prowizji jest precyzyjna i przejrzysta. Zrozumiała dla przeciętnego konsumenta. Nie wymaga posłużenia się szczegółowymi danymi, a bazuje jedynie na tych, które są konsumentowi znane, tj. wysokości prowizji i okresu kredytowania. Opiera się na podstawowych działaniach matematycznych, nie wymaga znajomości szczególnego wzoru. Konsument musi mieć tymczasem pewność i możliwość samodzielnego obliczenia kwoty prowizji, jaka podlega zwrotowi.

W ocenie Sądu sposób wyliczenia przedstawiony przez stronę pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty, który opiera się na obliczeniu wskaźnika zwrotu jako ilorazu odsetek do zapłaty oraz odsetek za cały okres kredytowania i pomnożeniu tak ustalonego wskaźnika zwrotu przez kwotę prowizji, jest mało przejrzysty. Dla dokonania tych obliczeń konieczne jest posłużenie się dodatkowymi współczynnikami (wysokości odsetek od zapłaty), które konsument musiałby uzyskać od pozwanego banku. Nadto dokonanie obliczeń kwoty zwrotu wymaga znajomości wzoru obliczeń, jakim posługuje się bank.

W związku z powyższym Sąd uznał, że obliczenie wysokości prowizji podlegającej zwrotowi powinno nastąpić w oparciu o ilości dni rzeczywistego kredytowania w stosunku do wysokości prowizji, jaka powinna być przez ten czas uiszczona. Umowa kredytu została zawarta 27 stycznia 2015. Termin spłaty został ustalony na dzień 26 stycznia 2023. Przedterminowa spłata nastąpiła 18 kwietnia 2019 r. Umowa miała trwać Y-2.922 dni, a faktycznie trwała 1.543 dni. Uległa skróceniu o X-1.379 dni. Bank pobrał prowizję w wysokości P- 4.243,08 zł.

$$(Y)2.922 \text{ dni} - 1.543 \text{ dni} = 1.379 \text{ dni}(X)$$

$$(X)1.379 / (Y)2.922 = 0,4719370294 \text{ (WZ)}$$

$$(Z) = 0,4719370294 \text{ (WZ)} \times 4.243,08 \text{ (P)} = 2.002,47 \text{ zł}$$

Mając na uwadze całokształt powołanej powyżej argumentacji Sąd w punkcie 1. wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.002,47 zł, zgodnie z żądaniem pozwu.

Data początkowa biegu odsetek ustawowych za opóźnienie wynika z art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 52 ustawy o kredycie konsumenckim. Zgodnie z brzmieniem ostatniego z powołanych przepisów kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości. W tym przypadku termin zapłaty świadczenia w pełnej wysokości upłynął z dniem 02 maja 2019 r. Zatem od następnego dnia po tej dacie konsumentowi (następnie powodowi) należały się odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonej w punkcie 1. wyroku kwoty.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc.

Na zasądzone na rzecz powoda koszty postępowania składają się: opłata od pozwu (200zł), koszty zastępstwa procesowego (900 zł) wraz opłata o pełnomocnictwa (17 zł). Podstawę dla ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony powodowej stanowi § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 ze zm.).

sędzia Lidia Mierzyńska